

Luchtsport goed verzekerd?

Paragliding en deltavliegen worden beschouwd als een risicosport, net als skiën of bergbeklimmen. Dit heeft gevolgen voor enkele verzekeringen en de aansprakelijkheid bij een ongeluk. Paraglidinginstructeur en verzekeringspecialist Erwin Voogt legt uit waar je op moet letten.

Tekst en foto's: Erwin Voogt

Een onwaarschijnlijke landing op een paal vlak voor het politiebureau in Ölüdeniz, Turkije. Nu had de bewakingscamera leuke beelden, maar als 'ie kapot was geweest, had het een dure grap kunnen worden.

In veel landen kost een helikopterredding duizenden euro's.

Een verzekering is bedoeld om risico's af te dekken die je zelf niet kunt dragen. Brandt je huis af, dan zal de schade meestal groter zijn dan je zelf kunt betalen. Daarom heeft iedere huizenbezitter een opstalverzekering: die betaalt dan de kosten. Maar ook als je schade, of erger: letsel, veroorzaakt bij een ander, kan dat enorm in de papieren lopen. Zie je een voetganger over het hoofd terwijl je een zebrapad passeert met de auto, dan is er gelukkig de aansprakelijkheidsverzekering die de gedupeerde voetganger schadeloos stelt. Daarnaast heb je soms een verzekering voor het gemak of als service. Veel kosten die de reisverzekering dekt zou je best kunnen betalen. Maar wanneer je bijvoorbeeld plots je vakantie moet afbreken vanwege een sterfgeval thuis, is het wel zo fijn dat je niet zelf achter de tickets aan hoeft, maar dat de reisverzekering dat voor je regelt. In tegenstelling tot wat soms gedacht wordt, is een schadeverzekering geen spaarpot. Jouw premie wordt gebruikt om de pechvogels te helpen. Heb je jarenlang premie betaald en nooit wat geclaimd? Troost je dan in de gedachte dat je indirect mensen geholpen hebt met jouw premie.

Dit concept, gezamenlijk leggen we geld in om een pechvogel te helpen, is stokoud en maakte kostbare en risicovolle handelsactiviteiten zoals de Zijderoute mogelijk. Zo kenden de Feniciërs 3500 jaar geleden al complexe zeevaartverzekeringen voor hun handelsroutes over de Middellandse Zee.

Terug naar de luchtsport

Voor sommige verzekeringen maakt het uit wat je doet. Onze sporten hebben twee bijzonderheden: het valt onder 'luchtvaart' en het wordt gezien als een 'risicosport' net als duiken of skiën. Voor paramotor geldt daarnaast dat 'gemotoriseerd' het in een aparte categorie plaatst, zoals een bromfiets anders behandeld wordt dan een gewone fiets.

Voor het kenmerk 'luchtvaart' is wat onhandig, omdat dit ons qua risico onterecht gelijk stelt aan vliegtuigen, helikopters, enzovoorts die logischerwijs worden uitgesloten bij veel standaardverzekeringen.

In de volgende paragrafen zullen we per soort verzekering bekijken wat dat betekent.

Ziektekosten

Hierbij maakt het gelukkig helemaal niet uit wat je doet of wat de oorzaak was. Al zaag je expres je eigen been af, dan nog zullen de medische kosten gewoon betaald worden.

Let wel op de dekking in het buitenland: het basispakket dekt doorgaans tot maximaal de kosten die in Nederland zouden gelden. Zijn de medische kosten in een land hoger dan in Nederland, dan kan het zijn dat je zelf het verschil moet bijbetalen of je moet een reisverzekering hebben die dit verschil dekt.

(Tijdelijke) arbeidsongeschiktheid

Het komt gelukkig weinig voor, maar soms leidt een ongeluk tot ernstig letsel of zelfs blijvend letsel, met alle gevolgen van dien. Ben je in loondienst, dan valt dit onder de reguliere verzuim- en arbeidsongeschiktheidsregelingen van je werkgever. Ben je echter 'eigen baas', ga er dan niet zonder meer vanuit dat een ongeluk door paragliding of deltavliegen gedekt is. Informeer daarvoor bij je verzekeringsadviseur.

Hetzelfde geldt voor een ongevallenverzekering. Ook daarbij zijn soms risicosporten of 'luchtvaart' als geheel uitgesloten van dekking. Controleer goed de voorwaarden of ga naar een verzekeringsadviseur voor advies.

Reisverzekering

Een reisverzekering is om drie redenen belangrijk voor paragliding en deltavliegen:

1. Het regelen en betalen van de reddingsacties, bijvoorbeeld als je met een helikopter van een berg gehaald moet worden.
2. Voor het betalen van de medische kosten die de basis zorgverzekering niet dekt.
3. Een uitkering bij een ongeval met blijvend letsel of overlijden als gevolg.

In het vlieggebied Tegelberg in Zuid-Duitsland moet je meestal laten zien dat je een aansprakelijkheidsverzekering hebt. Het oranje KNNvL verzekeringsbewijs is voldoende.

Ook de auteur maakt wel eens een foutje - hier in 2008 in Ölüdeniz, Turkije. Het scherm werd kosteloos door de brandweer uit de paal gehaald - er was geen verdere schade gelukkig.

Zoals in de vorige paragraaf vermeld bieden gewone ongevallen- of arbeidsongeschiktheidsverzekeringen lang niet altijd dekking bij luchtsport.

Let er echter wel op dat de reisverzekering ook geldt bij risicosporten! Verder moet je de bovengenoemde punten 2 en 3 soms apart opgeven of bijsluiten. Met name bij bergvliegen is het dus van belang dat je een goede en vooral passende reisverzekering kiest.

Aansprakelijkheid

Aansprakelijkheid gaat over schade of letsel die je veroorzaakt bij een ander. De schade moet daarbij het gevolg zijn van een 'onrechtmatige daad'. Oftewel je moet iets gedaan hebben wat niet mag. Dit is een concept dat vaak slecht begrepen wordt, dus hier enige uitleg.

Je mag uiteraard niet iets stuk maken van een ander, ook niet per ongeluk. Dus als je een dure vaas bij je tante omstoot, dan ben je aansprakelijk voor die schade. Ben je verzekerd, dan zal de verzekeringsmaatschappij je tante compenseren. Uiteraard is er geen dekking bij opzet. Dus gooi je de vaas expres stuk, dan mag je 'm zelf betalen. Ook moet de situatie zo zijn dat de schade jouw schuld was. Als je geen schuld hebt, ben je niet aansprakelijk en hoef jij of je verzekeringsmaatschappij de schade niet te betalen.

Een 'onrechtmatige daad' is uiteraard de regels overtreden. Dus als twee auto's botsen is degene die geen voorrang verleend heeft of die door rood is gereden, aansprakelijk en moet de schade betalen. Een aansprakelijkheidsverzekering betaalt dus juist als een regel is overtreden. Is er geen regel overtreden, dan ben je ook niet aansprakelijk!

Het maakt daarbij doorgaans niet uit of je de regels opzettelijk overtreden hebt. De verzekering zal gewoon betalen. Alleen als je de schade zelf opzettelijk veroorzaakt hebt of volstrekt roekeloos bent geweest, dan geldt de verzekering niet.

Aansprakelijkheid en de KNNvL verzekering

Het is wettelijk verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering te hebben als je een luchtvaartuig of motorvoertuig bestuurt. Onverzekerd een luchtvaartuig of motorvoertuig besturen is zelfs een

misdrijf en kan zwaar worden bestraft!

De gewone particuliere aansprakelijkheidsverzekeringen (AVP), sluiten dekking bij motorvoertuigen, maar ook vaak 'luchtvaart' geheel uit. Sommige AVP's maken gelukkig wel een uitzondering voor ongemotoriseerd paragliden of deltavliegen.

Omdat het wettelijk verplicht is een verzekering te hebben bij luchtvaart en niet alle AVP's dekking bieden bij paragliding en deltavliegen, heeft de KNNvL voor haar leden een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Het oranje papiertje dat je elk jaar krijgt is het verzekeringsbewijs.

Deze KNNvL verzekering heeft echter een paar beperkingen:

- Ze geldt niet voor paramotor.
- Ze geldt niet voor tandemvliegen.
- Je moet je houden aan de reglementen van de KNNvL.

Dat laatste is een beetje gek, want aansprakelijkheid gaat juist over het overtreden van regels. Maar helaas, deze curieuze clausule staat op de KNNvL polis. Daarom zijn in de Afdelingsreglementen afgelopen jaren ook de meeste regels veranderd in aanbevelingen: vroeger móest je hoge schoenen dragen en móest je scherm EN gecertificeerd zijn, tegenwoordig wordt het aanbevolen, zodat de verzekering niet door een klein ding ongeldig kan worden.

Vlieg je dus (ook) paramotor of ben je tandempiloot, dan zul je zelf een aansprakelijkheidsverzekering moeten regelen. Voor paramotor zijn er gespecialiseerde verzekeringen, informeer hiervoor bij een paramotorschool. Voor tandemvliegen kun je kijken of je gewone particuliere aansprakelijkheidsverzekering dekking biedt voor paragliding of deltavliegen. Zo niet, ga dan op zoek naar een ander: check de voorwaarden op 'luchtvaart' (altijd uitgesloten) en kijk of paragliding en deltavliegen weer 'ingesloten' zijn. Voor de goede orde: een vergoeding vragen, in welke vorm dan ook, voor tandemvliegen is verboden in Nederland en er is dan geen dekking van je particuliere verzekering.

Is die KNNvL Verzekering dan eigenlijk zinloos? Nee, al was het maar vanwege het oranje verzekeringsbewijs dat je krijgt. Er zijn namelijk locaties waar je moet aantonen dat je verzekerd bent. Wapperen met de Nederlandse voorwaarden van je AVP maakt dan geen indruk, het simpele bewijsje van de KNNvL Verzekering wel.